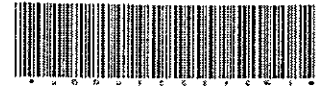

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 555, fax: 234 665 444
e-mail: posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-00595/13-3

Praha 13. února 2013

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE
pracoviště Hybernská 18, Praha 1
osobně: 940 obálka:

Došlo dne: 14 -02- 2013

Městský soud v Praze
pracoviště Hybernská
Hybernská 18
111 21 PRAHA 1

..... krát příloh
kolky podpis (1)

Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby a předložení úplného spisového materiálu
k čj. 6 A 5/2013

Žalobce: Česká republika – Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7
IČ: 00007064

Žalovaný: Úřad pro ochranu osobních údajů
se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

DVOJMO

K výzvě Vašeho soudu podává Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“ nebo „žalovaný“) ve stanovené lhůtě jednoho měsíce (výzva s žalobou byla Úřadu doručena dne 18. ledna 2013) následující vyjádření žalovaného k obsahu žaloby, resp. k jejím podstatným bodům.

Současně žalovaný soudu předkládá úplný spisový materiál ve věci, tj. kontrolní spis čj. INSP1-4652/11.

Žalovaný neuplatňuje námitku podjatosti a souhlasí s projednáním věci bez jednání.

I.

Žalobou napadené rozhodnutí předsedy Úřadu ze dne 7. listopadu 2012 zn. INSP1-4652/11-70 bylo vydáno v rámci kontroly vedené Úřadem s žalobcem na základě doručeného podnětu.

Kontrolou u žalobce provedenou v období od 7. června 2011 do 20. června 2012 inspektorkou Úřadu RNDr. Kamilou Běndovou, CSc., která byla ukončena kontrolním protokolem čj. INSP1-4652/11-61/BYT ze dne 4. července 2012 (dále jen „Protokol“), bylo zjištěno, že kontrolovaný, resp. policie, porušil ustanovení § 9 zákona č. 101/2000 Sb., když bez právního titulu zpracovával v Národní kriminalistické databázi DNA (dále jen „ND DNA“) osobní údaje pro účely identifikace na základě DNA u osob [redacted]. Současné bylo žalobci uloženo nápravné opatření spočívající v likvidaci osobních údajů všech výše uvedených osob, a to do 15 dnů od nabytí právní moci Protokolu a dále povinnost zlikvidovat osobní údaje zpracovávané pro účely identifikace na základě DNA osob v rozporu s kritérii důvodnosti závažnosti trestného činu a faktické použitelnosti, jak jsou uvedeny v Protokolu, a to ve lhůtě 6 měsíců od nabytí právní moci Protokolu. Dále bylo žalobci v souladu s § 40 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. uloženo podat ve lhůtě 30 dnů, resp. 7 měsíců písemnou zprávu o přijatých opatřeních.

Námítky žalobce proti Protokolu byly vypořádány napadeným rozhodnutím předsedy Úřadu zn. INSP1-4652/11-70 ze dne 7. listopadu 2012, které nabylo právní moci dne 8. listopadu 2012.

V podané žalobě uvádí žalobce stejné argumenty, které již uvedl v řízení o námítkách proti kontrolnímu protokolu a se kterými se žalovaný v napadeném rozhodnutí v plném rozsahu vypořádal.

II.

Žalobce sám v úvodu bodu II. žaloby přiznává, že porušil povinnost stanovenou v § 9 zákona č. 101/2000 Sb. tím, že zpracovával osobní údaje [redacted] pro účely identifikace na základě DNA, aniž by pro takové zpracování byl dán právní titul. Proto provedl likvidaci osobních údajů těchto osob.

Žalobce však nesouhlasí s rozhodnutím žalovaného, podle kterého porušil ustanovení § 9 zákona č. 101/2000 Sb. tím, že zpracovával osobní údaje jmenovitě určených osob, a to [redacted] pro účely identifikace na základě DNA, neboť toto zpracování bylo prováděno v rozporu s kritérii důvodnosti závažnosti trestného činu a faktické použitelnosti.

Nesouhlasí rovněž s rozhodnutím žalovaného, podle kterého musí provést likvidaci profilů DNA jmenovitě určených osob, a to [redacted] neboť toto zpracování je prováděno v rozporu s kritérii důvodnosti, závažnosti trestného činu a faktické použitelnosti.

Dále žalobce nesouhlasí s tím, že musí provést likvidaci všech profilů DNA, které jsou dle žalovaného zpracovávány v ND DNA v rozporu s kritérii důvodnosti, závažnosti trestného činu a faktické použitelnosti, jak jsou uvedeny v Protokolu.

Žalobce v žalobě dále uvádí, že podle § 79 zákona č. 273/2008 Sb. může Policie České republiky zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, pokud je to nezbytné pro plnění jejích úkolů. Dále uvádí, že podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb. může odebírat biologické vzorky pro účely budoucí identifikace, přičemž získané osobní údaje zlikviduje, jakmile jejich zpracování není nezbytné pro v tomto ustanovení stanovené účely. Zpracováním profilů DNA pro účely odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů je dle žalobce naplněna výjimka stanovená v § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. a je dán i právní titul pro zpracování těchto osobních údajů.

Žalobce dále nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že ustanovení § 79, stejně tak jako § 65 zákona č. 273/2008 Sb., nejsou dostatečně určitá v tom smyslu, aby umožnila každému předvídat, zda, kdy a jaké údaje se Policie České republiky rozhodne zpracovávat. Podle názoru žalobce jsou použité pojmy „nezbytnost“ a „budoucí identifikace“ pojmy určitými a snadno využitelnými a vyložitelnými, pokud bude při jejich výkladu vycházeno ze zákona č. 273/2008 Sb., a zohledněny úkoly Policie České republiky, pokud bude vycházeno ze systematiky a účelu zákona č. 273/2008 Sb.

Žalovaný konstatuje, že se k danému problému již vyjádřil na straně 4 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný nezpochybňuje právo žalobce zpracovávat citlivé údaje bez souhlasu subjektu údajů, tedy v souladu s § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb., na základě ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. Na uvedené stránce napadeného rozhodnutí však žalovaný podává výklad pojmu „nezbytnost“ pro účely zpracování osobních údajů v ND DNA, na jehož základě dospěla kontrolující k závěru, že s výjimkou [REDACTED] není zpracování osobních údajů jmenovitě určených osob v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., ani se zákonem č. 273/2008 Sb.

Žalovaný dále shodně jako v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobcem uvedený zákon č. 273/2008 Sb. nikde přímo nehovoří o ND DNA, neupravuje konkrétně právě tuto databázi ani neupravuje otázku uchování profilu DNA. Je proto dle žalovaného nezbytné na uvedenou databázi nahlížet jako na každou jinou evidenci policie. Při hodnocení právní úpravy žalovaný odkazuje na rozsudek ESLP ve věci Marper, dle kterého zákonné zmocnění státu upravující zásah do soukromí (zde v podobě ND DNA) musí být v souladu s principy právního státu dostatečně dostupné a předvídatelné, tedy vyjádřené s velkou mírou přesnosti. Žalovaný současně v této věci vychází z právního názoru Ústavního soudu v nálezu Pl. ÚS 24/10 ze dne 22. března 2011 (č. 94/2011 Sb.). Podle žalovaného, pokud není ve zvláštním zákoně, zde v zákoně č. 273/2008 Sb., stanovena přímo úprava uchovávání osobních údajů v ND DNA, podléhá uchovávání osobních údajů úpravě dle obecného zákona, tj. zákona č. 101/2000 Sb. V daném případě však žalobcem přijatý postup v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. není.

Žalovaný v této souvislosti dále uvádí, že žalobce již neodkazuje na svoje vnitřní předpisy jako právní základ ND DNA, jak tomu bylo v průběhu kontroly. Důvodem je zjevně to, že tyto vnitřní předpisy žalobce jsou z právního hlediska irelevantní, k čemuž dospěl také Městský soud v Praze v rozsudku čj. 31 C 70/2012-116. Stejně tak je nepřijatelné, aby předpisy upravující ND DNA nebyly veřejně dostupné a občan se musel domáhat jejich obsahu prostřednictvím správní žaloby (viz rozsudek Městského soudu v Praze čj. 10 A 251/2011-36).

Žalovaný se tedy domnívá, že zpracování osobních údajů v ND DNA není v dané chvíli podloženo ústavně souladnou právní úpravou. Pokud žalobce odkazuje především na § 65

zákona č. 273/2008 Sb., žalovaný uvádí, že toto ustanovení, resp. v posuzované věci konkrétně § 65 odst. 1 ve slovech „odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“, je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, konkrétně s čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný uvádí, že se v napadeném rozhodnutí pokusil o ústavně konformní výklad tohoto ustanovení, pokud by ovšem soud měl jiný názor a rozhodl se toto ustanovení na posuzovanou věc aplikovat v rozsahu, který uvádí žalobce (tedy jako oprávnění uchovávat v ND DNA profily DNA u všech osob odsouzených za úmyslný trestný čin), žalovaný je toho názoru, že by věc měla být nejprve předložena Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy s návrhem na zrušení výše uvedené části § 65 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb.

Důkaz: rozsudek Městského soudu v Praze čj. 31 C 70/2012-116 a rozsudek Městského soudu v Praze čj. 10 A 251/2011-36 (necht' si vyžádá soud)

III.

Žalobce podává svůj výklad právního pojmu „nezbytnost“, který žalovaný označil za „neurčitý“, a ohrazuje se proti jakýmkoliv úvahám, ze kterých by mohlo vyplývat, že Policie České republiky nedodrжуje limity Listiny základních práv a svobod. Žalobce také zdůrazňuje, že posuzování, v případě jakých trestných činů je využití profilu DNA možné, leží zcela jednoznačně mimo působnost Úřadu a je nutno jej zásadně odmítnout.

Žalobce dále uznává, že zcela zřejmě a logicky uchovávaní profilů DNA osob, kterým nebyla vina prokázána, nemůže být považováno za nezbytné. Podle žalobce je však nezbytné zmínit a zohlednit procesní předpisy, které v některých případech neumožňují vinu vyslovit, přestože je důkazy prokázána a nezbytnost dalšího zpracování profilu DNA je zcela zřejmá. Jako příklad uvádí žalobce zastavení trestního stíhání pro nepříčetnost. Nezbytnost zpracování profilu DNA nelze dle žalobce vázat pouze formálně na určitý typ rozhodnutí, ale je nutno zohledňovat jeho obsah. Zde odkazuje žalobce na ustanovení § 82 zákona č. 273/2008 Sb., které dle jeho výkladu předpokládá zohledňování (posuzování) rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení.

K tomuto bodu žaloby uvádí žalovaný, že neshledává důvod pro změnu svého vyjádření v napadeném rozhodnutí, zejména trvá na skutečnosti, že i pro ND DNA platí ústavní princip vyjádřený v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, tj. že státní moc lze uplatňovat jen na základě zákona a v mezích stanovených zákonem. Žalovaný nadále odmítá odkaz na § 79 zákona č. 273/2008 Sb. jako na stanovení účelu ND DNA, neboť toto ustanovení hovoří pouze o plnění úkolů policie vymezených v § 2 uvedeného zákona značně obecně a široce, zahrnuje logicky veškerou činnost policie. Rovněž tak je obecné i ustanovení § 65 zákona č. 273/2008 Sb., jak již žalovaný uvádí výše. Ponechání stanovení rozsahu a dalších podmínek zpracování osobních údajů v ND DNA na takto obecných ustanoveních je tak dle žalovaného v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb. i s Listinou práv a svobod.

Žalovaný dále uvádí, že v daném případě se ze strany žalovaného nejednalo o posuzování trestných činů, ale o vyjádření ke konkrétním případům zpracování osobních údajů konkrétních osob, tedy k záležitostem, které dle zákona č. 101/2000 Sb. zcela nepochybně náleží do jeho kompetence.

Žalovaný dále konstatuje, že uchovávaní profilů DNA v ND DNA není upraveno žádným zvláštním zákonem, který by umožňoval zpracovávat citlivé osobní údaje jinak, než stanoví obecná ustanovení, která upravují zpracování osobních údajů policií. Žalovaný tak trvá na svém vyjádření, že posuzování nezbytnosti policií u osob, které nebyly uznány vinnými ze

spáchání trestného činu, nelze na základě absence přesné právní úpravy akceptovat. Ustanovení § 82 zákona č. 273/2008 Sb. poté dopadá na ty situace, kdy je samotné uchování v souladu se zákonem; teprve tehdy lze posuzovat další potřebu uchování osobních údajů. To ovšem není případ, na který odkazuje žalobce. Pokud tedy zákon výslovně nestanoví, že i v případě zproštění obžaloby, resp. např. v případě zastavení trestního stíhání z důvodu nepřičetnosti, lze dále uchovávat profily DNA, je takový postup nezákonný, ačkoliv je pro Policii České republiky nezbytnost dalšího uchování dle jejího vyjádření zcela zřejmá. Je to pouze zákonodárce, kdo stanovuje, jaké kategorie osobních údajů, kterých osob a za splnění jakých podmínek může žalobce zpracovávat, a nikoliv Policie České republiky sama o své vůli.

IV.

V dalším bodě žaloby žalobce uvádí, že se neztotožňuje s výkladem žalovaného týkajícím se Doporučení Výboru ministrů členských států Rady Evropy č. R (92) 1. Upozorňuje na články č. 2, 5 a 8 uvedeného Doporučení s tím, že postup Policie České republiky při zpracovávání profilu DNA pachatelů úmyslných trestných činů je zcela po právu a není v rozporu s obecně uznávanými evropskými normami. Zpracování profilů DNA je dle žalobce rozhodující pro plnění povinností policie daných zákonem a spočívajících v zajištění ochrany života, zdraví a bezpečnosti jednotlivců i celé společnosti před pachateli všech trestných činů.

Žalovaný se k tvrzením žalobce, které se týkají uvedených článků Doporučení, zcela jasně vyjádřil již v napadeném rozhodnutí, když argumenty žalobce neuznal. Z článků 2 a 5 Doporučení nelze dovozovat nic jiného, než co je specifikováno v článku 8 Doporučení. Žalobce dále opětovně upozorňuje na skutečnost, že Doporučení vedle stanovení podmínek pro uchování profilu DNA na závažné trestné činy stanovuje také typově, o jaké konkrétní trestné činy se jedná. Ačkoliv uvedené ustanovení Doporučení výslovně neodkazuje na trestné činy, nepochybuje žalovaný, že dle českého právního řádu se jedná pouze o trestné činy (v zásadě jen zločiny), které lze považovat za závažné porušení norem práva proti životu, zdraví nebo bezpečnosti osob.

V.

Žalobce dále uvádí, že Policie České republiky při odebrání bukalního stěru a jeho dalším zpracování podle svého názoru zohledňuje povahu trestného činu, neboť v ND DNA zpracovává (v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb., ale hlavně svými potřebami) pouze profily DNA pachatelů úmyslných trestných činů podle subjektivní stránky, a to s ohledem na vymezení úkolů Policie České republiky, když odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů je jedním z hlavních jejích úkolů. Rozlišení trestných činů při odebrání vzorků DNA a následném zpracování profilů DNA vychází zejména z postupů, kterými jsou pachatelé úmyslné trestné činnosti usvědčováni.

Žalobce v závěru žaloby nesouhlasí s názorem žalovaného, že při zachování principu právní jistoty a předvídatelnosti právní normy je nutné vycházet pouze z možnosti recidivy stejnorodé.

Žalovaný odkazuje na své vyjádření k této problematice na straně 11 napadeného rozhodnutí. Podle § 79 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. může policie zpracovávat citlivé údaje bez souhlasu subjektů údajů, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů. Kontrolou bylo zkoumáno, zda policie dodržuje povinnosti stanovené zákonem při zpracování citlivých údajů uložených v ND DNA a zda je naplněna podmínka nezbytnosti. Jak již bylo v napadeném rozhodnutí uvedeno, kritérium důvodnosti spočívá ve skutečnosti, že do ND DNA budou

zařazeny pouze profily osob odsouzených za závažný trestný čin proti životu, zdraví nebo bezpečnosti osob. Žalovaný nadále trvá na svém vyjádření, že ne každý úmyslný trestný čin je závažným trestným činem. Také článek 8 Doporučení odkazuje pouze na závažné trestné činy. Žalovaný tak v souladu s Doporučením uvádí, že je tak možné postupovat pouze u závažných trestných činů proti životu, zdraví a bezpečnosti osob, pokud zákonodárce nestanoví výslovně jiný okruh trestných činů. Žalovaný se tedy domnívá, že ustanovení § 65 zákona č. 273/2008 Sb. nelze vykládat ve vztahu k ND DNA jako neomezené zmocnění pro zpracování profilů DNA u všech pachatelů úmyslných trestných činů, ale je třeba, v souladu s ústavními principy zakotvujícími právo na soukromí, jej vykládat (pokud nebude shledáno vůbec protiústavním) také ve spojení s ostatními ustanoveními zákona č. 273/2008 Sb. (zejména § 79) a zákona č. 101/2000 Sb., tedy restriktivně. Dále žalovaný trvá na svém závěru, že preventivní charakter uchování profilu DNA v ND DNA nemůže být důvodem pro takový zásah do soukromí, jaký ND DNA představuje.

Žalovaný dále uvádí, že otázka recidivy je toliko podpůrným argumentem, ke kterému Úřad přihlížel při posouzení právních předpisů upravujících zpracování osobních údajů v ND DNA. Současně žalovaný uvádí, že i toto kritérium pro zpracování údajů v ND DNA musí stanovit zákonodárce a nikoliv žalobce; s ohledem na absenci jakéhokoliv přesnějšího vymezení rozsahu ND DNA lze ovšem dle žalovaného přihlížet při úvaze o nezbytnosti zpracování osobních údajů pouze k recidivě stejnorodé.

XI.

Závěrem žalobce uvádí, že splnění nápravného opatření spočívajícího v uložení likvidace osobních údajů zpracovaných v ND DNA by vedlo k porušení přiměřenosti a k narušení principu proporcionality mezi právem na ochranu soukromí a právem na bezpečnost, jak jsou vymezena v Listině základních práv a svobod.

K uložení likvidace osobních údajů zpracovaných v ND DNA konstatuje žalovaný, že kontrolující v kontrolním protokolu zcela jasně dovodila, že uvedené údaje byly zpracovávány v rozporu s danými kritérii (důvodnost, závažnost trestného činu a faktická použitelnost) a neshledává důvod pro změnu rozhodnutí o uložení likvidace takto zpracováváných osobních údajů. K otázce proporcionality se již žalovaný vyjádřil v napadeném rozhodnutí, přičemž při vědomí skutečnosti, že vedení ND DNA není policií uloženo žádným zvláštním zákonem, a neexistuje zde zcela přesný právní titul pro její vedení, je nezbytné postupovat podle zákona č. 101/2000 Sb.

VI.

Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonný zásah do své působnosti stanovené právními předpisy, kdy postupem dle napadeného rozhodnutí by došlo ke ztížení plnění úkolů stanovených žalobci právním řádem, a to v důsledku neexistence údajů, jež jsou pro toto plnění nezbytné.

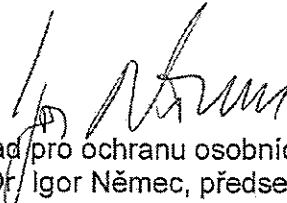
Žalovaný v této věci odkazuje na napadené rozhodnutí, kdy se domnívá, že se nejedná o zásah do působnosti žalobce či ztížení plnění úkolů uložených žalobci právním řádem. Opět je nezbytné konstatovat, že žádný zákon neukládá policii zřídit ND DNA ani neupravuje podobu této databáze. Nelze proto souhlasit s tím, že uloženým opatřením dochází ke ztížení plnění úkolů policie stanovených právním řádem žalobci. Žalovaný pouze v rámci své kompetence při dodržování ochrany osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb. provedl kontrolu dodržování příslušných zákonů při zpracovávání osobních údajů v rámci vedení ND

DNA a přijal na základě závěrů této kontroly příslušná opatření, jak mu zákon č. 101/2000 Sb. ukládá.

VII.

Žalovaný závěrem plně odkazuje na kontrolní protokol a na rozhodnutí předsedy Úřadu o námitkách proti kontrolnímu protokolu zn. INSP1-4652/11-70 ze dne 7. listopadu 2012.

S ohledem na uvedené se žalovaný domnívá, že žaloba je nedůvodná a založená na nesprávných názorech žalobce, a proto navrhuje, aby žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní).

Úřad pro ochranu osobních údajů
RNDr. Igor Němec, předseda Úřadu

